

Číslo: 6060/2022-2023

SPRÁVA
o výsledkoch školskej inšpekcie
vykonanej dňa **06. 03. 2023**

Názov kontrolovaného subjektu	
Reedukačné centrum Tornaľa, Mierová 137	
Zriaďovateľ	Regionálny úrad školskej správy Banská Bystrica

Vedúci zamestnanec kontrolovaného subjektu:

Mgr. Peter Tóth, riaditeľ špeciálneho výchovného zariadenia (ŠVZ)

V súlade s poverením na **následnú** inšpekciu č. 6060/2022-2023 zo dňa 27. 02. 2023

inšpekciu vykonali:

Mgr. Gabriela Fuňáková, školská inšpektorka,
ŠIC Banská Bystrica

.....

Mgr. Andrea Koristeková, školská inšpektorka,
ŠIC Banská Bystrica

.....

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Stav odstránenia nedostatkov zistených pri inšpekciách v špeciálnych výchovných zariadeniach (ŠVZ) – diagnostických centrách (DC), reedukačných centrách (RC) a liečebno-výchovných sanatóriách (LVS).

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Základné údaje vzťahujúce sa na inšpekciu, na základe ktorej sa vykonala **následná inšpekcia**:

Kontrolovaný subjekt	
Reedukačné centrum Tornaľa, Mierová 137	
Druh školskej inšpekcie	tematická
Číslo poverenia	6027/2021-2022
Dátum vykonania školskej inšpekcie	22. 11. 2021 - 24. 11. 2021

Mená školských inšpektorov, ktorí inšpekciu vykonali:

Mgr. Dagmar Záborská; Mgr. Gabriela Fuňáková;

Zistené nedostatky:

Zistené nedostatky v dodržiavaní všeobecne záväzných právnych a interných predpisov sa týkali vypracovania individuálneho reedukačného programu (IRP) na základe psychologickkej a špeciálnopedagogickkej diagnózy, vedenia písomného záznamu o priebehu použitia ochrannej miestnosti a vypracovania IRP deťom po prvom mesiaci pobytu v RC.

So zámerom zvýšiť kvalitu reedukačného procesu ako výsledku kvalitatívnej zmeny riadenia zariadenia bolo ŠVZ odporúčané zefektívniť kontrolný systém prijímaním adekvátnych opatrení a následne kontrolovať ich akceptovanie/plnenie; prepracovať kritériá hodnotenia procesov výchovy a vzdelávania, nastaviť ich tak, aby boli predpokladom hodnotenia procesov učenia sa detí a vyučovania učiteľom v súlade s nastavenými cieľmi výchovy a vzdelávania; zapracovať do činnosti metodického združenia vychovávateľov interné vzdelávanie zamerané na inovatívne prvky vo výchove a vzdelávaní a v praxi ich uplatňovať; vytvoriť deťom príležitosť na rozvíjanie sebahodnotiacich zručností počas komunitných stretnutí, dať im možnosť sebareflexiou zdôvodniť získaný počet bodov v rámci bodovacieho systému (teoretické, praktické vyučovanie, výchova mimo vyučovania); využívať počas komunitných stretnutí zážitkové formy výchovy s cieľom aktívneho učenia sa detí; prepracovať podmienky použitia ochrannej miestnosti na základe aktuálnych právnych predpisov vrátane štruktúry záznamu o priebehu jej použitia; zabezpečiť deťom, ktoré neabsolvovali pobyt v diagnostickom centre, psychologické a špeciálnopedagogické vyšetrenie v spolupráci s poradenským zariadením; prijať do RC ďalšieho psychológa vzhľadom na potrebu poskytovania včasnej a priebežnej individuálnej intervencie väčšine detí s nepriaznivým zdravotným stavom.

Prehľad uplatnených opatrení	Počet
Odporúčania	8
Opatrenia prijaté zo strany kontrolovaného subjektu	3
Opatrenia uložené Štátnou školskou inšpekciou	0

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

1.2.1 Akceptácia odporúčaní

1. *Zefektívniť kontrolný systém prijímaním adekvátnych opatrení a následne kontrolovať ich akceptovanie/plnenie.*

Kontrolný systém RC bol zameraný na oblasti, ktoré vedúci zamestnanci považovali za neefektívne. Vypracované plány stanovovali ciele a obsah kontroly, formy, prostriedky i časový harmonogram. Predložené záznamy z kontrolnej činnosti popisovali zistené nedostatky, prijaté opatrenia na ich odstránenie a ich plnenie vedenie RC priebežne monitorovalo a vyhodnocovalo. So zisteniami i uplatnenými opatreniami boli zamestnanci oboznámení.

Odporúčanie bolo akceptované.

2. *Prepracovať kritériá hodnotenia procesov výchovy a vzdelávania, nastaviť ich tak, aby boli predpokladom hodnotenia procesov učenia sa detí a vyučovania učiteľom v súlade s nastavenými cieľmi výchovy a vzdelávania.*

Riaditeľ RC predložil prepracované hospitačné záznamy pre oblasť teoretického, praktického vyučovania i VMV. Vykonaných bolo 25 hospitácií, z nich 9 následných. Z ich analýzy bolo zjavné, že vedúci zamestnanci sa pri hospitáciách zameriavali na hodnotenie procesov učenia sa detí i vedenia procesov výchovy a vzdelávania pedagogickými zamestnancami (učitelia, vychovávatelia, majstri odborného výcviku). Okrem zistených nedostatkov obsahovali aj opatrenia na ich eliminovanie. Riaditeľ RC v rozhovore potvrdil, že nastavenie priebehu kontroly prinieslo pozitívne zmeny

v realizácii vyučovania a výchovy, v snahe pedagógov inovovať realizované procesy i na zvýšení záujmu detí o ich priebeh a obsah, čo bolo predpokladom na postupné eliminovanie výchovných problémov.

Odporúčanie bolo akceptované.

3. *Zpracovať do činnosti metodického združenia vychovávateľov interné vzdelávanie zamerané na inovatívne prvky vo výchove a vzdelávaní a v praxi ich uplatňovať.*

Z analýzy dokumentácie metodického združenia (MZ) a zo zápisníc z pracovných porád vychovávateľov vyplynulo, že dňa 21.06.2022 zrealizovali interné vzdelávanie zamerané na inovatívne prvky vo výchove a vzdelávaní. Riaditeľ RC predložil plán MZ vychovávateľov na školský rok 2022/2023, z ktorého bolo zjavné, že vo vzdelávacích aktivitách v aktuálnom školskom roku pokračovali¹.

Odporúčanie bolo akceptované.

4. *Vytvoriť deťom príležitosť na rozvíjanie sebahodnotiacich zručností počas komunitných stretnutí, dať im možnosť sebareflexiou zdôvodniť získaný počet bodov v rámci bodovacieho systému (teoretické, praktické vyučovanie, správanie).*

Z predložených hospitačných záznamov i zo zápisov v denníkoch výchovných skupín vyplynulo, že vychovávateľa počas komunitných stretnutí dávali deťom príležitosti k reflexii svojho správania, motivovali a viedli ich k zdôvodneniu získania, či odobratia bodov v rámci bodovacieho systému.

Odporúčanie bolo akceptované.

5. *Využívať počas komunitných stretnutí zážitkové formy výchovy s cieľom aktívneho učenia sa detí.*

Analýza predložených hospitačných záznamov preukázala, že vychovávateľa počas komunitných stretnutí uplatňovali prvky zážitkového učenia. Z ústneho vyjadrenia riaditeľa RC vyplynulo, že k stimulácii aktívneho učenia sa detí boli vychovávateľa podnecovaní i v rámci pohospitačných rozhovorov. Využívanie zážitkových foriem bolo predmetom i ďalších následných hospitácií.

Odporúčanie bolo akceptované.

6. *Prepracovať podmienky použitia ochranej miestnosti na základe aktuálnych právnych predpisov vrátane štruktúry záznamu o priebehu jej použitia.*

Riaditeľ RC predložil Internú smernicu č. 02/2022 Pobyť dieťaťa v ochranej miestnosti účinnú od 10. 01. 2022, ktorá v súlade s aktuálnym právnym predpisom špecifikovala priestorové a materiálne vybavenie miestnosti, podmienky a maximálny čas, za ktorých môže byť dieťa do miestnosti umiestnené. Predložený bol aj prepracovaný písomný záznam o použití ochranej miestnosti, ktorého súčasťou bol časový harmonogram pobytu dieťaťa s údajmi o jeho kontrole, kontakte s pedagogickými zamestnancami, psychologičkou RC a zdravotnou sestrou.

Odporúčanie bolo akceptované.

7. *Zabezpečiť deťom, ktoré neabsolvovali pobyt v diagnostickom centre, psychologické a špeciálnopedagogické vyšetrenie v spolupráci s poradenským zariadením.*

Riaditeľom predložený zoznam a osobné spisy detí prijatých do RC po vykonaní tematickej inšpekcie preukázali, že z 22 detí bol do RC prijatý po pobyte

¹ Interné vzdelávanie Aktivizujúce a inovatívne metódy počas komunitných stretnutí a príklady dobrej praxe;

v diagnostickom centre jeden chlapec. Jeho dokumentácia obsahovala záznamy o psychologickú aj špeciálnopedagogickú diagnózu. Z dokumentácie ostatných detí vyplynulo, že psychologické a špeciálnopedagogické vyšetrenie v spolupráci s poradenským zariadením deťom prijatým do RC nezabezpečili.

Odporúčanie nebolo akceptované.

- 8. Prijatí do RC ďalšieho psychológa vzhľadom na potrebu poskytovania včasnej a priebežnej individuálnej intervencie väčšine detí s nepriaznivým zdravotným stavom.**

Z vyjadrenia riaditeľa RC vyplynulo, že z dôvodu nedostatku kvalifikovaných psychológov v regióne nedokázali nájsť a zamestnať ďalšieho odborného zamestnanca – psychológa.

Odporúčanie nebolo akceptované.

1.2.2 Plnenie opatrení prijatých kontrolovaným subjektom

- 1. Vypracovávať individuálny reedukačný program každému dieťaťu na základe psychologickú a špeciálnopedagogickú diagnózu.**

Z analýzy predloženej dokumentácie vyplynulo, že IRP boli vypracované na základe psychologickú diagnostiky psychologičkou RC a špeciálnopedagogickú charakteristiky pedagogickými zamestnancami RC, čo nebolo v súlade s právnym predpisom.

Opatrenie nebolo splnené.

- 2. Vypracovávať písomný záznam o priebehu použitia ochrannú miestnosť s uvedením času vychádzok, poskytnutého materiálu na čítanie, času kontaktu s pedagogickým zamestnancom alebo psychológom, rozsahu poskytnutej psychologickú alebo psychoterapeutickú, liečebno-výchovnú, zdravotnú starostlivosť.**

Riaditeľom RC predložené záznamy o priebehu použitia ochrannú miestnosť preukázali, že písomné záznamy boli vypracované v zmysle právného predpisu. Ochrannú miestnosť bola použitá trikrát (29. 10. 2022, 14. 02. 2023 a 28. 02. 2023).

Opatrenie bolo splnené.

- 3. Vypracovávať IRP všetkým deťom po prvom mesiaci pobytu v RC.**

Všetkým deťom po prvom mesiaci pobytu v RC, s výnimkou 1 dieťaťa² boli v súlade s internou smernicou č. 01/2022 Individuálny reedukačný program³ vypracované IRP.

Opatrenie bolo splnené.

2 ZÁVERY

Z 8 odporúčaní akceptoval riaditeľ RC 6. Vykonávaním kontrolnej činnosti, analyzovaním zistení a prijímaním opatrení na odstránenie zistených nedostatkov sa vytvorili podmienky na zlepšenie procesu reedukácie, výchovy a vzdelávania detí.

Realizáciou interných vzdelávaní, výmenou príkladov z dobrej praxe tematicky orientovaných na aplikáciu inovatívnych a zážitkových metód, aktivít na rozvíjanie sebahodnotiacich zručností v procese edukácie, boli vytvorené predpoklady pre pozitívne zmeny v procese

² dieťa bolo na úteku z RC;

³ vydaná riaditeľom RC 10. 01. 2022;

edukácie, efektívnejší priebeh reedukácie a zvýšenie záujmu detí o aktívnu participáciu na jej priebehu a následne ku konzistentnej zmene ich patologického správania.

Vypracovaním internej smernice č. 02/2022 boli v súlade s aktuálnym právnym predpisom zabezpečené priestorové podmienky i materiálne vybavenie ochrannej miestnosti a vyšpecifikované podmienky a maximálny čas, za ktorých môže byť dieťa do miestnosti umiestnené, čím RC zabezpečilo podmienky pre ochranu zdravia a bezpečnosť svojich klientov. Z dôvodu nedostatku kvalifikovaných psychológov v regióne, škola nedokázala zamestnať ďalšieho odborného zamestnanca – psychológa. RC nezabezpečilo v spolupráci s poradenským zariadením psychologické a špeciálnopedagogické vyšetrenie deťom prijatým do RC, v dôsledku čoho nedisponovali aktuálnymi údajmi pre stanovenie optimálnych podmienok ich reedukácie a zabezpečenia výchovnovzdelávacieho procesu.

Riaditeľ kontrolovaného subjektu splnil 2 z 3 prijatých opatrení. Vypracovaním IRP v zákonom stanovenej lehote ich pravidelným hodnotením, úpravou a aktívnou spoluprácou pedagogických a odborných zamestnancov so psychologičkou umožnila koordinovanú a plánovanú realizáciu stanovených krokov a postupov reedukácie jednotlivých detí, čím sa zvýšila ich výpovedná hodnota s pozitívnym dopadom na ďalšie smerovanie výchovných postupov a stratégií nevyhnutných pre úspešný reedukačný proces detí, ale ich vypracovanie bez psychologickú a špeciálnopedagogickú diagnózu určenej odborníkmi z poradenských zariadení znížila možnosť voľby správnych prístupov a nastavenia procesov vzdelávania a reedukácie dieťaťa. Vypracovaním písomného záznamu o použití ochrannej miestnosti so všetkými náležitosťami, ktoré určuje právny predpis, dôsledným monitorovaním podmienok ochrany detí pred fyzickým a psychickým násilím, prijímaním adekvátnych opatrení, realizáciou sociálno-psychologických výcvikov a aktívnou spoluprácou všetkých zamestnancov s psychologičkou centra sa zvýšila úroveň dodržiavania detských a ľudských práv v RC.

Zistilo sa porušenie všeobecne záväzných právnych a interných predpisov:

1. § 122 ods. 11 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov (*IRP každého dieťaťa nevychádzal z psychologickú a špeciálnopedagogickú diagnózu*).

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. **odporúča**
- aktualizovať Internú smernicu č. 01/2022 Individuálny reedukačný program v súlade s právnym predpisom v časti popisujúcej získavanie podkladov (psychologická a špeciálnopedagogická diagnóza) pre tvorbu dokumentu,
2. **ukladá kontrolovanému** subjektu v lehote do 27. 04. 2023 **prijat' konkrétne opatrenia** na odstránenie zistených nedostatkov týkajúcich sa vypracovávania IRP na základe psychologickú a špeciálnopedagogickú diagnózu a predložiť ich Školskému inšpekčnému centru Banská Bystrica s uvedenými termínmi splnenia a menami zodpovedných zamestnancov.

Správu o splnení prijatých opatrení na odstránenie nedostatkov a ich príčin predložiť Školskému inšpekčnému centru Banská Bystrica v termíne do **14. 09. 2023**.

PÍSOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII:

1. správa o splnení prijatých a uložených opatrení na odstránenie nedostatkov a ich príčin,
2. plán vnútornej kontroly pre oblasť školy, odborného výcviku i vo výchove mimo vyučovania pre školský rok 2022/2023,
3. záznamy z kontrolnej činnosti,
4. hospitačné záznamy za školské roky 2021/2022, 2022/2023,
5. plán činnosti metodického združenia vychovávateľov na školský rok 2022/2023,
6. zápisnice z pracovných porád vychovávateľov za školské roky 2021/2022, 2022/2023,
7. denníky výchovných skupín,
8. Interná smernica č. 02/2022 Pobyť dieťaťa v ochranej miestnosti,
9. záznamy o priebehu použitia ochranej miestnosti,
10. zoznam detí prijatých do RC od 28. 01. 2021 do 06. 03. 2023,
11. osobné spisy detí vrátane IRP,
12. Interná smernica č. 01/2022 Individuálny reedukačný program.

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: Mgr. Gabriela Fuňáková

Dňa: 15. 03. 2023

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Banská Bystrica:
Mgr. Gabriela Fuňáková

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:
Mgr. Peter Tóth

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 27. 03. 2023 v Banskej Bystrici:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Banská Bystrica:

Mgr. Gabriela Fuňáková

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Peter Tóth

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania):

Mgr. Peter Tóth, riaditeľ reedukačného centra

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

Mgr. Gabriela Fuňáková, školská inšpektorka

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti